

สรุปผลชุดองค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดงาน

วันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field day) ประจำปี พ.ศ. 2568

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 5 จังหวัดสงขลา

เนื้อหาในสรุปผลชุดองค์ความรู้จากเทคโนโลยี และนวัตกรรมจากงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้น
ฤดูกาลผลิตใหม่ สู่การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ประกอบด้วย

1. ชื่อชุดองค์ความรู้

นวัตกรรมชักนำระบบรากเพื่อการผลิตทุเรียนคุณภาพสูง (Reborn Root Ecosystem : RRE)

2. หน่วยงานเจ้าของเทคโนโลยี / นวัตกรรม

นายธีระวัฒน์ สงแก้ว ประธานศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลตะกุกใต้ อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี
ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากงานวิจัย ของ รศ.ดร.วรภัทร วชิรยากรณ์ และนำมาปรับตามแนวคิดตนเอง

3. สินค้าหลัก ทุเรียน

4. เกษตรกรเป้าหมาย.....1000.....ราย

การจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่

วันที่ 14 - 15 ธันวาคม 2568

หอประชุมวชิราลงกรณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5. หลักการ แนวคิด และความสำคัญ (ให้อธิบายปัญหา ความจำเป็นที่ทำให้มีการพัฒนาเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมนี้ และเหตุผลที่ควรนำไปใช้กับเกษตรกรในพื้นที่)

โรครากเน่าโคนเน่าของทุเรียนเป็นปัญหาที่สำคัญของเกษตรกร เนื่องจากเป็นโรคที่ร้ายแรงที่สุดในต้นทุเรียน สามารถเข้าทำลายได้ทุกส่วนของต้นทุเรียน ทำให้ต้นทุเรียนที่เป็นโรคนี้นี้เสียหายอย่างรวดเร็วและไม่สามารถเจริญเติบโตได้ตามปกติ ส่งผลให้ทุเรียนยืนต้นตาย ซึ่งมีปัญหามานาน 30 กว่าปีมาแล้วยังแก้ปัญหาไม่ได้ อย่างถาวรทำให้ปริมาณและคุณภาพผลผลิตลดลง โดยเฉพาะการผลิตเพื่อการส่งออก ซึ่งการควบคุมโรคนี้นี้ต้องทำความเข้าใจในหลักการควบคุมโรคอย่างถูกวิธี การป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนด้วยวิธีผสมผสานที่นำมาปรับใช้ในพื้นที่ แต่ทำไมทุเรียนที่อยู่ในป่า มีระบบนิเวศที่ดี ไม่พบโรคนี้นี้ ซึ่งการเกษตรแบบดั้งเดิมนำมาผสมผสาน พบว่าการสร้างระบบนิเวศให้ใกล้เคียงธรรมชาติ จะสร้างความสมดุล ซึ่งกันและกัน ในการช่วยป้องกันโรค ซึ่งการแก้ไขโรครากเน่าโคนเน่าด้วยวิธี Reborn Root (RRE) เป็นนวัตกรรมที่เน้นการฟื้นฟูประบบนิเวศดิน และการชักนำให้เกิดรากใหม่ แทนการใช้สารเคมี วิธีนี้จะช่วย เสริมสร้างจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ ในดิน ทำให้ ปลดปล่อยธาตุอาหาร ที่รากพืชดูดซึมได้ง่ายขึ้น ช่วยให้พืชฟื้นตัวจากโรคได้ดี ลดการใช้ปุ๋ยและสารเคมี และทำให้ต้นทุเรียนกลับมาแข็งแรง แตกใบใหม่ และติดผลได้ตามปกติ โรครากเน่าโคนเน่าเกิดจากเชื้อราในดิน การแก้ปัญหาด้วย Reborn Root เป็นการปรับปรุงดินให้มีจุลินทรีย์ที่สามารถควบคุมและยับยั้งเชื้อราก่อโรคได้ตามธรรมชาติ ซึ่งเป็นวิธีที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากกว่าการใช้สารเคมีเพียงอย่างเดียว สร้างจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ และช่วยย่อยสลาย ซึ่งมีข้อดี ดังนี้

1. ฟื้นฟูประบบรากที่เสียหาย โรครากเน่าโคนเน่าทำลายรากพืชอย่างรุนแรง วิธี Reborn Root จะช่วยสร้างระบบรากใหม่ที่แข็งแรงขึ้นทดแทนรากที่ถูกทำลาย
2. ปรับปรุงระบบนิเวศดินนวัตกรรมนี้สร้างระบบนิเวศหน้าดินที่เหมาะสม โดยการกักเก็บจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ ซึ่งจะช่วยย่อยสลายสารอินทรีย์และปลดปล่อยธาตุอาหารในรูปแบบที่รากพืชสามารถดูดซึมได้
3. ส่งเสริมจุลินทรีย์ดีแทนการใช้สารเคมีกำจัดเชื้อโรค วิธี Reborn Root จะเน้นการใช้จุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับพืช ทำให้ลดการพึ่งพาสารเคมี
4. ลดการใช้ปุ๋ยและสารเคมี เมื่อธาตุอาหารในดินถูกปลดปล่อยออกมาในรูปแบบที่พืชดูดซึมได้ง่าย พืชจะสามารถนำไปใช้ได้ดีขึ้น ทำให้ลดความจำเป็นในการใช้ปุ๋ยและสารเคมีอื่นๆ
5. ให้ผลลัพธ์ที่ยั่งยืน การฟื้นฟูประบบนิเวศดินและรากอย่างเป็นระบบ จะช่วยให้ต้นไม้แข็งแรงและต้านทานโรคได้ดียิ่งขึ้นในระยะยาว

6. เนื้อหาของเทคโนโลยี / นวัตกรรม (ให้อธิบายขั้นตอนการดำเนินงาน หรือวิธีการใช้งาน วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในเทคโนโลยี / นวัตกรรม)

นวัตกรรมการชักนำระบบราก (Reborn Root Ecosystem : RRE) คือการสร้างระบบนิเวศหน้าดิน โดยการใช้เมล็ดพืชที่มีความพรุนสูง ในการกักเก็บจุลินทรีย์รวมที่มีประโยชน์ และสามารถปลดปล่อยจุลินทรีย์ ไปสร้างระบบนิเวศหน้าดินที่เหมาะสม เพื่อทำการปลดปล่อยธาตุอาหารให้อยู่ในสถานะที่รากพืชสามารถดูดซึมได้ง่าย ทำให้ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดการศัตรูพืช โดยการไถพรวนดินรอบพืชปล่อยให้รากลอยจากพื้นรัศมีไม่เกินทรงพุ่มเอาเศษไม้รองพุงรากแล้วนำไปไม้แห้ง ฟาง หล้าแห้ง เศษวัสดุธรรมชาติมาปิดทับข้างใต้จะมีโพรงโดยอากาศสามารถเข้าถึงได้ แต่จะไม่ให้รากพืชสัมผัสอากาศร้อนหรือเย็นจัดโดยตรง เมื่อภายในโพรงเกิดระบบนิเวศเล็กๆ ของจุลินทรีย์ จึงต้องนำเศษวัสดุธรรมชาติที่สามารถย่อยสลายได้มาคลุมภายในโพรงจะเริ่มเกิดระบบนิเวศเล็กๆ ประกอบไปด้วย จุลินทรีย์โดยจะทำให้มีการย่อยสลายที่สมบูรณ์เพื่อให้เกิด Biome (ระบบนิเวศที่ส่งเสริมการชักนำราก) และชั้นฮิวมัส (ฮิวมัส คือ อินทรีย์วัตถุที่ผ่านกระบวนการย่อยสลายแล้ว) จากนั้น Biome จะสร้างชั้น Chelate ขึ้นมา (Chelate คือ สารที่มีประจุลบกับประจุบวกของธาตุอาหารพืชเพื่อห่อหุ้มธาตุเสมือนไม่มีประจุทำให้ธาตุอาหารไม่ถูกตรึงไว้ ทำให้พืชดูดซึมได้ดี) เพื่อทำการปลดปล่อยธาตุอาหารให้อยู่ในสถานะที่รากพืชสามารถดูดซึมได้ และทำให้รากพืชเจริญเติบโตในชั้นฮิวมัสเพื่อดูดซึมธาตุอาหาร ทำให้ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีทางการเกษตรลงได้ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดการศัตรูพืชลงได้ และสามารถแก้ปัญหาโรครากเน่าโคนเน่าได้อย่างถาวร

เทคนิคการชักนำรากลอย (Reborn Root Ecosystem : RRE) ด้วยการผสมผสานการใช้ อินทรีย์วัตถุ เชื้อจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ และการเติมอากาศเข้าสู่ระบบรากทุเรียน ทำให้รากตะขาบหรือ รากขนอ่อนของทุเรียนมีจุลินทรีย์ในระบบรากเพื่อเพิ่มการดูดซับธาตุอาหารของทุเรียนเพิ่มขึ้น ทุเรียนเนื้อแห้ง เนื้อไม่เน่าเสีย เนื้อภายในสม่ำเสมอ ที่สำคัญทนทานต่อโรค ก่อนนี้หลายสวนที่ยืนต้นตายจำนวนมาก เกษตรกรในพื้นที่ได้มาอบรม และได้นำไปปฏิบัติได้ผลสำเร็จ สามารถฟื้นต้นทุเรียนจากรากเน่าโคนเน่า และ ต้นโทรม ทั้งต้นเล็กและต้นอายุหลายสิบปี ช่วยประหยัดปุ๋ย และสารเคมีเกษตร ได้อย่างมาก ทุเรียนไม่เน่า ไล่ชิม มีคุณภาพที่ดี ได้ทุเรียนคุณภาพ (Prime Durian) จากต้นทุเรียนที่โทรมใบเล็ก ยอดทุเรียนแห้งเป็น ก้านรูป บางแปลงมีโรครากเน่าโคนเน่า สามารถฟื้นต้นกลับมามีสุขภาพแข็งแรงมีภูมิต้านทานโรคและแมลงได้ด้วยตัวเอง ไม่กลับมาเป็นโรคซ้ำ ถึงแม้จะกึ่งสามารถแยกยอดได้สามครั้งในหนึ่ง

การชักนำระบบรากลอยแบบ RRE

1) การฟื้นฟูระบบนิเวศราก ด้วยการมุ่งเน้นการสร้างสมดุลทางชีวภาพในดินรอบรากพืช กระตุ้นการทำงานของจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ ระบับยังการเจริญของเชื้อสาเหตุโรครากเน่าโคนเน่า 2) เทคโนโลยีชีวภาพใช้จุลินทรีย์ปฏิกิริยาที่คัดเลือกพิเศษ พัฒนาสารชีวภัณฑ์เสริมสร้างความแข็งแรงให้ราก และกระตุ้นภูมิคุ้มกันของพืช และ 3) การจัดการระบบราก ใช้วัสดุ ท่อนไม้ไผ่ทาบ กิ่งไม้ใบไม้แห้ง ปุ๋ยหมัก สร้างชั้นให้เกิดโพรงอากาศ

7. วิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยี / นวัตกรรมสู่การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ (ให้อธิบายรูปแบบการนำเสนอ เช่น ฝึกอบรม สาธิต ให้แก่เกษตรกร)

การถ่ายทอดเทคโนโลยี การนำไปปฏิบัติในพื้นที่ผ่าน ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ตำบลตะกุกใต้ อำเภอ วิภาวดี จังหวัดสุราษฎร์ธานี และศูนย์ ศพก. เครือข่าย โดยการให้ความรู้สาธิต การปฏิบัติจริง ลงพื้นที่แนะนำ ในแปลงเกษตรกร จากต้นทุเรียนที่เสียหายกำลังจะยืนต้นตาย พื้นตัวกลับมาแข็งแรง มีภูมิต้านทานโรคและแมลงได้ด้วยตัวเอง ไม่กลับมาเป็นโรคซ้ำ กิ่งแต่ละกิ่งสามารถแตกยอดได้ 3 ครั้งใน 1 ปี เมื่อถึงเวลาออกดอกไม่ต้องกักน้ำ และราดสารควบคุมการเจริญเติบโต ดอกสามารถออกมาเองเมื่อกระทบหนาวตามธรรมชาติและคุณสมบัติของ ดิน จากระบบนิเวศของรากที่พึ่งพากับจุลินทรีย์ช่วยตรึงธาตุอาหาร เป็นผลให้สามารถลดการใช้ปุ๋ยและสารเคมี เกษตรกรจากเดิม และนำความรู้จากเรื่องการสังเคราะห์แสง และการปิดเปิดปากใบตลอดทั้งวันของต้นทุเรียน ตามงานวิจัย จนเกิดองค์ความรู้ใหม่ ที่ทำให้ต้นทุเรียนสามารถสังเคราะห์แสงได้มากขึ้น จากการนำไปถ่ายทอด ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ทำให้การปลูกทุเรียนตั้งแต่ต้นเล็ก มีโอกาสรอดสูง ต้นแตกใบอ่อนเจริญงอกงามดี สำหรับ ต้นทุเรียนที่ให้ผลแล้ว สามารถแก้ปัญหาเรื่องรากเน่าโคนเน่าได้เนื้อทุเรียนไม่เป็นไส้ซึม ประหยัดต้นทุนการผลิต เนื่องจากสามารถลดการใช้สารเคมีลงได้กว่าร้อยละ 80 เมื่อต้นทุเรียนสมบูรณ์แล้ว การพัฒนาผลทุเรียนให้มี คุณภาพสูงด้วยนวัตกรรมการให้น้ำ ส่งผลให้ทุเรียนหมอนทอง มีร้อยละน้ำหนักแห้งของเนื้อดี ทั้งยังส่งผลให้เนื้อ ทุเรียน มีรสชาติและเนื้อสัมผัสดีขึ้นมากโดยเนื้อสัมผัสมีลักษณะเหนียวเนียนละเอียดเป็นครีม รสชาติหวานมัน เข้มข้น มีกลิ่นหอมดอกไม้ เส้นใยอ่อนนุ่ม ให้ความรู้สึกเหมือนกินทุเรียนพันธุ์ก้านยาวทำให้ผู้บริโภคติดใจในรสชาติ

8. ผลลัพธ์จากการนำเทคโนโลยี / นวัตกรรมไปใช้ (ให้อธิบายผลการทดสอบเปรียบเทียบก่อนและหลังการใช้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เช่น ลดต้นทุน ปริมาณ/คุณภาพผลผลิต ประสิทธิภาพในการผลิต และรายได้ที่เกษตรกรได้รับ)

จากการนำไปปฏิบัติพบว่า ช่วยให้ทุเรียนมีรสชาติอร่อย เนื้อเนียนละเอียดเหมือนครีม ไม่เป็นเส้น ไม่เป็นไส้ซึม และมีกลิ่นหอมเฉพาะตัว ทำให้ทุเรียนมีคุณภาพสูงขึ้น ลดต้นทุนการผลิตของโรง 60-70 % ผลทุเรียนไม่ร่วงหล่นแม้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ท้าทาย เช่น มีฝนตก สามารถสร้างเนื้อทุเรียนคุณภาพสูงที่มีน้ำหนักแห้ง ที่ดีลดต้นทุนและส่งเสริมการเกษตร ลดการใช้ปุ๋ยทางใบ ทางดิน และปุ๋ยทางน้ำ ประหยัดต้นทุนการผลิตต่อไร่ ช่วยฟื้นสวนทุเรียนที่กำลังมีปัญหา หรือเพิ่มประสิทธิภาพของสวนทุเรียน สร้างระบบนิเวศให้รากทุเรียนมีอิวมัสและสารคีเลตเพื่อช่วยดูดซึมน้ำและแร่ธาตุได้ดีขึ้น ทำงานร่วมกับระบบจุลินทรีย์ในดินอย่างสมดุลนวัตกรรมการให้น้ำแบบพิเศษที่เลียนแบบการควบแน่นน้ำขึ้นลงตามธรรมชาติ ช่วยให้ทุเรียนสร้างกลิ่นหอมและรสชาติที่ดี

9. รูปภาพประกอบ เช่น ภาพกิจกรรมภายในงาน Field day / Infographic / โปสเตอร์

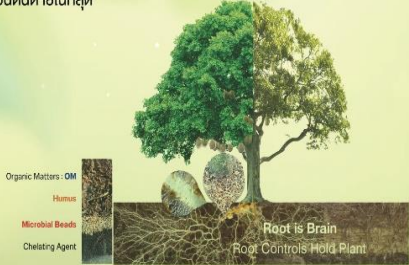
Reborn Root Ecosystem : RRE

นวัตกรรมการชักนำระบบรากลอย

แก้ปัญหาการเน่าโคนเน่าในทุเรียนอย่างยั่งยืน

โรครากเน่าโคนเน่าที่เกิดจากเชื้อรา *Phytophthora* sp. เป็นปัญหาหลักของการผลิตผลไม้ทุเรียนที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผลไม้ พบมากในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สามารถพบได้ในทุเรียน ยางพารา โกโก้ พืช มะละกอ มะพร้าว และพืชตระกูลส้ม ส่งผลต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจของผลไม้ทุเรียนในประเทศไทย โดยเชื้อราจะเข้าทำลายพืชทางรากและโคนต้นเป็นส่วนใหญ่ ทำให้พืชเกิดอาการรากเน่าโคนเน่า ส่งผลให้ต้นทรุดโทรมและยืนต้นตายในที่สุด

นวัตกรรมการชักนำระบบรากลอย (Reborn Root Ecosystem : RRE) เป็นการสร้างระบบนิเวศน์ดินในการกักเก็บจุลินทรีย์ร่วนที่มีประโยชน์ และสามารถปลดปล่อยจุลินทรีย์ไปสร้างระบบนิเวศน์หน้าดินที่เหมาะสม เพื่อทำการปลดปล่อยธาตุอาหารให้อยู่ในสภาวะที่รากพืชสามารถดูดซับได้ง่าย ทำให้ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีทางการเกษตร เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดการศัตรูพืช

หลักการทำ Reborn Root Ecosystem

การสร้างระบบนิเวศน์หน้าดินแบบ RRE ทำได้โดยพรวนดินรอบต้นพืช ปล่อยให้รากลอยจากพื้น รัดไม้ไม่ให้กิ่งฟุบ จากนั้นนำเศษไม้ หรือ ไม้ไผ่รองรอบต้นเพื่อพรางราก แล้วนำเศษไม้ ฝางข้าว หรือเศษวัสดุธรรมชาติที่แห้งและสามารถย่อยสลายได้มากลุมกับด้านบน ทำให้งาไม้ที่ยังคงมีโพรงที่อากาศสามารถเข้าถึงและถ่ายเทได้ แต่จะไม่ให้รากพืชสัมผัสอากาศหรือเน่าเหี่ยวโดยตรง

เมื่อภายในโพรงเริ่มเกิดระบบนิเวศน์เล็กๆ ของจุลินทรีย์ จะทำให้เกิด Biome (ระบบนิเวศน์ที่ส่งเสริมการชักนำราก) และชั้นฮิวมัส (ฮิวมัส คือ อินทรีย์วัตถุที่ผ่านกระบวนการย่อยสลายแล้ว) จากนั้น Biome จะสร้างชั้น Chelate ขึ้นมา (Chelate คือ สารที่มีประจุลบกับประจุบวกของธาตุอาหารพืชเพื่อห่อหุ้มธาตุสเมือนไม้มีประจุทำให้ธาตุอาหารไม่ถูกตรึงไว้ ทำให้พืชดูดซับได้ดี) เพื่อทำการปลดปล่อยธาตุอาหารให้อยู่ในสภาวะที่รากพืชสามารถดูดซับได้ และทำให้รากพืชเจริญเติบโตในชั้นฮิวมัสเพื่อดูดซับธาตุอาหาร ทำให้ลดการใช้ปุ๋ยเคมี และ สารเคมีทางการเกษตรลงได้ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดการศัตรูพืชได้ และสามารถแก้ปัญหาโรครากเน่าโคนเน่าได้อย่างถาวร

ขั้นตอนการทำ RRE

1 การฟื้นฟูระบบนิเวศราก

- เริ่มจากการสร้างสมดุลทางชีวภาพในดินรอบรากพืช
- กระตุ้นการทำงานของจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์
- ยับยั้งการเจริญของเชื้อสาเหตุโรครากเน่า

2 เทคโนโลยีชีวภาพ

- ใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ที่คัดเลือกพิเศษ
- พัฒนาสารชีวภัณฑ์เสริมสร้างความแข็งแรงให้ราก
- กระตุ้นภูมิคุ้มกันของพืช

3 การจัดการระบบราก

- ใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ที่คัดเลือกพิเศษ
- พัฒนาสารชีวภัณฑ์เสริมสร้างความแข็งแรงให้ราก
- กระตุ้นภูมิคุ้มกันของพืช

ที่มา : โครงการพัฒนาเกษตรสู่ Smart farmer (กรณีศึกษา : การพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนเพื่อการส่งออก) ภายใต้การสนับสนุนของมูลนิธิส่งเสริมและพัฒนาการวิจัยจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปีงบประมาณ 2562 โดย ดร.วราภรณ์ อธิชากรป็นวิทยากรนำทีมวิชาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมกับ ดร.ศุภพร จิตจรูญ ดร.ณัฏฐา เรืองรุ่งพิชญ์ ดร.ณัฏฐพร ไรสุภา ดร.ศ. พัทธงษ์ ชุ่มบุญฤดี และ นายปวิพงษ์ สอนแก้ว พร้อมด้วย นายธนวัฒน์ ไชยธรรม นักศึกษานิเทศศาสตร์

10. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ความมุ่งมั่นของเกษตรกรต้นแบบ และแรงจูงใจในการแก้ปัญหาในพื้นที่ เนื่องจากปัญหาการเกิดโรคในทุเรียน ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญมาก มีการลงทุน และต้นทุนที่สูง ใช้ความรู้และเวลาในการจัดการสวน และการดูแลรักษา เกษตรกรจึงสนใจเทคโนโลยีนี้มากขึ้น

11. ข้อจำกัด ปัญหา อุปสรรค ของการนำเทคโนโลยี / นวัตกรรมไปใช้

การถ่ายทอดความรู้ในเวลาที่จำกัด จำเป็นต้องขยายผล อบรมต่อเนื่อง ใช้กลไกในระดับพื้นที่

12. ข้อเสนอแนะ

สร้างกลไกการถ่ายทอดความรู้ในพื้นที่แบบบูรณาการ แปลงต้นแบบ และการให้ความสำคัญในการขยายผล วิจัยทดสอบในแปลงเกษตรกร โดยพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรระดับตำบลให้มีความรู้ และสร้างเกษตรกรต้นแบบ ในการผลิตทุเรียนคุณภาพ การออกแบบระบบน้ำในแปลง ร่วมกับการนำผลวิจัยมาขยายผลเน้นยกระดับการผลิตที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ทั้ง GAP และ GMP การส่งเสริมคุณภาพทุเรียนเพื่อการส่งออก และอัตลักษณ์พื้นถิ่น การเพิ่มมูลค่าการผลิตและการขยายช่องทางการตลาด เพื่อรักษาคุณภาพและความเชื่อมั่นในตลาดส่งออก และความท้าทายในอนาคต การนำองค์ความรู้เทคนิค RRE มาใช้แก้ปัญหา สร้างสมดุลระบบนิเวศ จะเกิดความปลอดภัย และลดการใช้สารเคมีลง ทำให้คุณภาพชีวิตเกษตรกร และผู้บริโภคปลอดภัย รวมถึงการรักษาทรัพยากรเกษตร และสิ่งแวดล้อม

*****